

การพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยวิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

The Curriculum Development to Encourage Analytical Reading
by Teaching Method SQ5R for Matthayomsuksa 1 Students

อาภาพร ก้อนแก้ว* และ เกษทิพย์ ศิริชัยศิลป์**

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง*

อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง**

Apaporn Konkaew* and Kedthip Sirichaisin**

Graduate Student of Master Degree, Program in Curriculum and Instruction,

Faculty of Education, Lampang Rajabhat University*

Lecturer, Faculty of Education, Lampang Rajabhat University**

Corresponding author E-mail: apaporn.konkaew@gmail.com

(Received: May 8, 2022; Revised: May 19, 2022; Accepted: June 15, 2022)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของหลักสูตรส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยวิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2) เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยวิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนนานาชาติยูนิตี คอนคอร์ด จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) หลักสูตรฯ 2) คู่มือการใช้หลักสูตร และ 3) แบบทดสอบวัดการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบทีแบบไม่อิสระ

ผลการวิจัยพบว่า การสร้างและหาประสิทธิภาพของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.51, S.D. = 0.62) คู่มือการใช้หลักสูตร มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของคู่มือการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.52, S.D. = 0.59) ผลการหาประสิทธิภาพของหลักสูตรส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยวิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพอยู่ที่ 82.38/85.75 การศึกษาผลการใช้หลักสูตรส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้วิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีคะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตร, การอ่านเชิงวิเคราะห์, วิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์

Abstract

The purposes of this research are 1) to create and determine the effectiveness of curriculum development to encourage analytical reading by using the teaching method SQ5R for Matthayom Suksa 1 students, and 2) to study the effect of using the curriculum to promote analytical reading by using the SQ5R teaching method for those students. The sample in this research was 40 students in the second semester of the academic year 2021 at Unity Concord International School. The research tools were

1) the curriculum, 2) the curriculum manual, and 3) the analytical reading test. The data were analyzed by finding the percentage, mean, standard deviation, and t-test dependent samples. The results of the research showed that 1) the creation and finding of the effectiveness of the curriculum showed that the average suitability of the curriculum was at the highest level ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.62). The average of the suitability of the curriculum manual was at the highest level ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.59). Results of finding out the effectiveness of the curriculum for the promotion of analytical reading showed the efficiency of the SQ-5R teaching method for Matthayom Suksa 1 students at 82.38/85.75. 2) In a study of the effects of an analytical reading promotion program using the SQ5R teaching method for Matthayom 1 students, it was found that the students had a statistically significantly higher score after school exams at .05.

Keywords: Curriculum Development, Analytical Reading, SQ5R Teaching Method

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่าน ถือเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญต่อชีวิตมนุษย์และจำเป็นต้องฝึกฝนอยู่เสมอ สามารถฝึกได้เรื่อย ๆ ตามวัย และประสบการณ์ของผู้อ่าน เพราะการอ่านนั้นจะเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของมนุษย์ เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้มนุษย์ได้รับความรู้ ความคิด และรู้ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ทำให้ผู้อ่านมีความอยากรู้อยากเห็น อันเป็นความต้องการของมนุษย์ทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทย ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทยเป็น เครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงาน และ ดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูล สารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทาง สังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การอ่านยังเป็นทักษะที่ช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้ มีประสบการณ์ อีกทั้ง การอ่านยังเป็นการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและสร้างนิสัยใฝ่เรียนรู้ การอ่านยังเป็นเนื้อหาที่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยปรากฏอยู่ในสาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐานที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท1.1 ที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ ตัดสินใจ แก้ปัญหา ในการดำรงชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ดังนั้น การปลูกฝังให้ผู้เรียนมีทักษะ ในการอ่านเชิงวิเคราะห์ จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ช่วยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิง วิเคราะห์ และสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตได้เป็นอย่างดี

การอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นการอ่านช่วยให้รู้ข้อเท็จจริง รู้เหตุผลเบื้องหลังของสิ่งที่เกิดขึ้น เข้าใจความเป็นมาของ เหตุการณ์ต่าง ๆ ทำให้ได้ข้อเท็จจริงที่เป็นฐานความรู้ในการนำไปใช้ในการตัดสินใจ แก้ปัญหา การประเมินและการตัดสินใจ เรื่องต่าง ๆ รู้ว่าเรื่องนั้นมีองค์ประกอบอะไรบ้าง สืบหาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่ปรากฏ ทำให้ได้ข้อเท็จจริงที่เป็น ฐานความรู้ในการนำไปใช้ในการตัดสินใจ แก้ปัญหา การประเมินและการตัดสินใจเรื่องต่างๆได้อย่างถูกต้อง (สุวิทย์ มูลคำ, 2550) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พรทิพย์ แซ่ซ่ง และเฉลิมลาภ ทองอาจ (2553) ที่กล่าวถึงความจำเป็นของการอ่าน เชิงวิเคราะห์ว่าจำเป็นสำหรับยุคปัจจุบัน เพราะผู้อ่านต้องเลือกบริโภคสื่อต่าง ๆ รวมถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของสังคม ทำให้นักเรียนมีหลักการแยกแยะ ประเมินเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล ช่วยพัฒนาความเป็นคนช่างสังเกตพิจารณาความแตกต่างและ ความเป็นเหตุเป็นผลของสิ่งที่เกิดขึ้น ก่อนที่จะตัดสินใจหรือสรุปสิ่งใดลงไป และเป็นทักษะที่ใช่มากในวงการศึกษาศาสตร์และอาชีพ ต่าง ๆ ในปัจจุบันผู้วิจัยได้ศึกษาหาสาเหตุและปัญหาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในรายวิชาภาษาไทย พบว่า

นักเรียนส่วนใหญ่ขาดทักษะในการอ่านเชิงวิเคราะห์ เนื่องจากผู้เรียนส่วนใหญ่เรียนในโรงเรียนนานาชาติมาโดยตลอด และใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง จึงทำให้การอ่านเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียนที่อ่านเนื้อหาในวรรณกรรมวรรณคดีไทย ไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาที่อ่านและแยกแยะองค์ประกอบในเรื่องที่อ่านออกเป็นส่วน ๆ ได้ รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อคิดหรือคุณค่าจากเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง เมื่อผู้เรียนขาดทักษะเหล่านี้ไป จึงทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการอ่าน และสาเหตุหนึ่ง เกิดจากวิธีการสอนอ่านของครู ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากครูผู้สอนขาดวิธีการสอนโดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ที่เข้ามาช่วยส่งเสริมผู้เรียนตามศักยภาพการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ศึกษาเทคนิคและวิธีสอนต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้พัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ จากวรรณกรรมวรรณคดีไทยที่มีทั้งการอ่านประเภทร้อยแก้วและร้อยกรอง เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน คือ การจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ ซึ่งเป็นวิธีที่จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจและจดจำข้อมูลได้อย่างแม่นยำ อีกทั้งสามารถนำความรู้ใหม่ไปประยุกต์กับความรู้เดิมที่มีอยู่ และยังช่วยให้นักเรียนได้วิเคราะห์สังเคราะห์ และประเมินค่าสิ่งที่อ่าน พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ในเรื่องที่อ่านอย่างถูกต้องสมเหตุสมผล ซึ่งสอดคล้องกับ Pauk (1997) ได้กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยวิธีสอนแบบ SQ5R ประกอบด้วยการอ่าน 7 ขั้นตอน คือ 1) Survey (S) คือ การสำรวจ 2) Question (Q) คือ การตั้งคำถาม 3) Read (R) คือ การอ่าน 4) Record (R) คือ การจดบันทึก 5) Recite (R) คือ การสรุป 6) Review (R) คือ การทบทวน และ 7) Reflect (R) คือ การวิเคราะห์ วิจารณ์ วิธีการสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ เป็นวิธีสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกวิเคราะห์ วิจารณ์จากเรื่องที่อ่าน โดยใช้หลักฐานและเหตุผลมาสนับสนุนเรื่องที่อ่าน อีกทั้งนักเรียนยังได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ วิจารณ์

จากแนวคิดและปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความสนใจที่จะพัฒนาความสามารถในด้านการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลมาใช้ เพื่อศึกษาผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ เพื่อเพิ่มความสามารถทางด้านการอ่านและเข้าใจเนื้อหาที่อ่านได้ง่ายขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยของโรงเรียน โดยวิธีสอนแบบเอส คิว ห้า อาร์ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และสามารถใช้พัฒนาความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการอ่าน มีนิสัยรักการอ่าน สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของหลักสูตรส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยวิธีสอนแบบเอส คิว ห้า อาร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2.2 เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยวิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 สังกัดสำนักคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนนานาชาติจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 21 โรงเรียน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนนานาชาติยูนิตี้ คอนคอร์ด์ ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้วิธีจับฉลากจากกลุ่มเครือข่าย

โรงเรียนนานาชาติจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 21 โรงเรียน จากนั้นสุ่มห้องเรียนได้นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 รวมนักเรียน 40 คน

3.2 แบบแผนการทดลอง แบบแผนที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ คือ One-Group Pretest-Posttest Design ดังนี้ (ริตนะ บัวสนธ์, 2551)

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

- O_1 คือ การทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest)
- X คือ การจัดการเรียนการสอนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
- O_2 คือ การทดสอบหลังการทดลอง (Posttest)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนา ได้แก่ หลักสูตรส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยวิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และคู่มือการใช้หลักสูตร ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดการอ่านเชิงวิเคราะห์

3.4 การหาประสิทธิภาพของหลักสูตร ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.4.1 ผู้วิจัยนำกระดาษคำตอบวัดการอ่านเชิงวิเคราะห์ของก่อนและหลังเรียนโดยใช้หลักสูตร มาตรวจให้คะแนน โดยผู้วิจัยตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3.4.2 รวมคะแนนของนักเรียนทุกคนและนำไปคำนวณหาประสิทธิภาพโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (โปรแกรมประจัญบาน, 2552)

3.4.3 นำค่าที่คำนวณได้ไปเทียบกับเกณฑ์ 80/80 ถือว่าผ่านเกณฑ์

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.5.1 ผู้วิจัยยื่นเอกสารเพื่อขอการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ซึ่งได้รับการรับรองตามเลขที่ใบรับรอง HE-270-2564 จากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

3.5.2 ขอหนังสือรับรองจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ถึงโรงเรียนนานาชาติยูนิตี้ คอนคอร์ด์ เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

3.5.3 ชี้แจงรายละเอียดการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรให้กับกลุ่มตัวอย่างและผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่างทราบ

3.5.4 อาสาสมัครและผู้ปกครอง ลงลายมือชื่อเพื่อแสดงความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย

3.5.5 ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่องวรรณกรรมวรรณคดีไทย ซึ่งเป็นแบบทดสอบชนิดปรนัยเลือกตอบ (Multiple Choices) 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

3.5.6 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามคู่มือการใช้หลักสูตรฯ โดยใช้เวลารวม 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน รวมทั้งหมด 16 แผนการเรียนรู้อัน โดยใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั่วโมงเรียนวิชาภาษาไทย

3.5.7 หลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรฯ สิ้นสุดลง ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง ด้วยแบบทดสอบวัดการอ่านเชิงวิเคราะห์ ซึ่งเป็นแบบทดสอบชนิดปรนัยเลือกตอบ (Multiple Choices) 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

3.5.8 รวบรวมผลการทดสอบวัดการอ่านเชิงวิเคราะห์ เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4. ผลการวิจัย

4.1 ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของหลักสูตรส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้วิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

4.1.1 ผลการพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตรส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยวิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.62) รายละเอียดดังตารางที่ 1

4.1.2 ผลการพิจารณาความเหมาะสมของคู่มือการใช้หลักสูตรส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยวิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.59) รายละเอียดตารางที่ 2

4.1.3 ค่าประสิทธิภาพของหลักสูตรหลักสูตรส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้วิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 40 คน ที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน E_1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 82.38 และผลคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบหลังเรียน E_2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 85.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 รายละเอียดดังตารางที่ 3

4.2 ผลของการใช้หลักสูตรส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้วิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แสดงตารางที่ 4 ดังนี้

4.2.1 การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 14.75 คะแนน และ 25.43 คะแนน ตามลำดับและเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 1 ผลการพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตรส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้วิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร	4.33	0.11	มาก
2. หลักการของหลักสูตร	4.60	0.89	มากที่สุด
3. จุดหมายของหลักสูตร	4.60	0.89	มากที่สุด
4. โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร	4.45	0.89	มาก
5. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.40	0.89	มาก
6. สื่อ ทรัพยากร และแหล่งเรียนรู้	4.73	0.25	มากที่สุด
7. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.33	0.11	มาก
8. เงื่อนไขในการนำหลักสูตรไปใช้	4.60	0.89	มากที่สุด
รวม	4.51	0.62	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่าผลการพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านมีความเหมาะสมตั้งแต่ มากถึงมากที่สุด ดังนี้ ด้านความเป็นมาและความสำคัญ โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก หลักการของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร สื่อทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ และเงื่อนไขในการนำหลักสูตรไปใช้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 2 ผลการพิจารณาความเหมาะสมของคู่มือการใช้หลักสูตรส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยวิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. คำชี้แจงการใช้หลักสูตร	4.33	0.11	มาก
2. คำแนะนำสำหรับครู	4.40	0.54	มาก
3. คำแนะนำสำหรับนักเรียน	4.60	0.54	มากที่สุด
4. แผนการดำเนินการใช้หลักสูตร	4.60	0.89	มากที่สุด
5. หน่วยการเรียนรู้ตามหลักสูตรฯ	4.60	0.89	มากที่สุด
6. โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตรฯ	4.60	0.89	มากที่สุด
7. แผนการจัดการเรียนรู้	4.50	0.27	มากที่สุด
รวม	4.52	0.59	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่าผลการพิจารณาความเหมาะสมของคู่มือการใช้หลักสูตรฯ มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของคู่มือการใช้หลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านมีระดับความเหมาะสมตั้งแต่ มากถึงมากที่สุด ดังนี้ ด้านคำชี้แจงการใช้หลักสูตร คำแนะนำสำหรับครู มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านคำแนะนำสำหรับนักเรียน แผนการดำเนินการตามหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ตามหลักสูตร โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร และแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 3 ค่าประสิทธิภาพของหลักสูตรหลักสูตรส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยวิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

แบบฝึกหัดระหว่างเรียน			แบบทดสอบหลังเรียน			ประสิทธิภาพ
คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	E_1	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	E_2	E_1/E_2
40	32.95	82.38	30	25.72	85.75	82.38/85.75

จากตารางที่ 3 พบว่า คะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน E_1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 82.38 และผลคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบหลังเรียน E_2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 85.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 สรุปได้ว่าประสิทธิภาพของหลักสูตรหลักสูตรส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยวิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

การทดสอบ	\bar{X}	S.D.	\bar{D}	S.D. _D	t	Sig.(1-tailed)
ก่อนเรียน	14.75	1.97				
หลังเรียน	25.43	1.08	10.68	1.85	36.59 *	0.0000

*p < 0.05

จากตารางที่ 4 พบว่า การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.75 คะแนน และ 25.43 คะแนน ตามลำดับและเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. สรุปและอภิปรายผล

5.1 เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยวิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยวิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการคำนวณค่าความเหมาะสมของหลักสูตร โดยการหาค่าแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พบว่า หลักสูตรส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยวิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.62) ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้หลักสูตรส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยวิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการคำนวณค่าความเหมาะสมของหลักสูตรโดยการหาค่าแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พบว่า คู่มือการใช้หลักสูตรส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยวิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความเหมาะสมในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.59) ผลการหาค่าประสิทธิภาพของหลักสูตรส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยวิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) 82.38/85.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 และผลการหาค่าประสิทธิภาพของหลักสูตรส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยวิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า คะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน (E_1) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 82.38 และผลคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบหลังเรียน (E_2) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 85.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 สรุปได้ว่าประสิทธิภาพของหลักสูตรส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยวิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

5.2 ผลของการใช้หลักสูตรส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยวิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 14.75 คะแนน และ 25.43 คะแนน ตามลำดับและเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อภิปรายผลได้ว่า พฤติกรรมการเรียนรู้อ่านของนักเรียนตามหลักสูตรส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยวิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีการอ่านที่ดีขึ้นและสามารถแยกแยะองค์ประกอบในเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง ตามกระบวนการขั้นตอนในการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ครูผู้สอนยังได้ทดลองนำเรื่องอื่นมาให้เด็กเรียนอ่านแล้ววิเคราะห์หลังจากที่เรียน โดยวิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ พบว่านักเรียนเกิดพัฒนาการด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ Pauk (1997) ได้พัฒนาวิธีสอนแบบ SQ4R มาเป็น SQ5R โดยเพิ่มขั้นตอนการอ่านทบทวน (Review) ซึ่งเป็น

ขั้นตอนให้นักเรียนได้อ่านทบทวนประเด็นที่ได้อ่านแล้วสรุปโดยภาพรวม ในขั้นตอนนี้ นักเรียนจะได้พัฒนาทักษะการอ่านด้านการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ และประเมินค่าจากสิ่งที่อ่าน เพราะการที่ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่อ่านได้ด้วยตนเองนั้น ผู้เรียนจะต้องรู้จักการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ และตัดสินจากสิ่งที่อ่านก่อน จากนั้นผู้เรียนจึงจะสามารถใช้เหตุผลในการอธิบายถึงสิ่งที่อ่านในแง่มุมต่าง ๆ ได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัณนิฐา ไกรนรา, ธนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์, และศศิธร กาญจนสุวรรณ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ5R ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มเครือข่ายสินปุน-ตาปี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ5R ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดสุราษฎร์ธานี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 2) ความพึงพอใจที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบ SQ5R ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดสุราษฎร์ธานีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

6.1.1 ก่อนการนำหลักสูตรไปใช้ครูผู้สอนควรทำความเข้าใจกับหลักสูตรส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยวิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ อย่างละเอียดถี่ถ้วน

6.1.2 เนื้อหาสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรฯ เน้นกระบวนการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยวิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ จึงเหมาะสำหรับกลุ่มโรงเรียนนานาชาติที่เรียนภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง เพื่อเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหให้กับนักเรียน

6.1.3 ควรให้ความสำคัญกับทุกขั้นตอนของกระบวนการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยวิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ ให้เวลากับนักเรียนได้เรียนรู้ตามศักยภาพของแต่ละคน ให้นักเรียนได้มีเวลาในการใคร่ครวญ และควรมีการสะท้อนคิดถึงผลการจัดกิจกรรมในทุกครั้ง เพื่อเป็นการสรุปองค์ความรู้รวมให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรมีการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยวิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ ในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นอื่น ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา หรือระดับอุดมศึกษา เป็นต้น

6.2.2 ควรมีการศึกษาวินิจฉัยการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยวิธีสอนแบบ เอส คิว ห้า อาร์ ให้เกิดการบูรณาการกับวิธีการสอนรูปแบบอื่นๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดกระบวนการอ่านเชิงวิเคราะห์อย่างมีประสิทธิภาพ

7. รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กัณนิฐา ไกรนรา, ธนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์, และศศิธร กาญจนสุวรรณ. (2560). ผลการใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ5R ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มเครือข่ายสินปุน-ตาปี จังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสารนาคบุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช*, 13(1), 177-189.

ปกรณัม ประจัญบาน. (2552). *สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัยและประเมิน (Advanced Statistics for Research and Evaluation)*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

พรทิพย์ แซ่ขัน และเฉลิมลาภ ทองอาจ. (2553). *โมเดล 5 โมเดล การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อพัฒนากระบวนการคิดในคู่มือฝึกอบรมภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รัตน์ะ บัวสนธิ์. (2551). *การวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา*. พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
สุวิทย์ มูลคำ. (2550). *กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

ภาษาอังกฤษ

Pauk, W. (1997). *SQ5R Study Technique*. Retrieved from <http://www.mhhe.com/cls/psy/Ch7/sq5r.mhtml>